

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Rigets Forsvar.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2753; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 2099).

Formanden: Under Forhandlingen om dette Lovforslag vil ogsaa det næste paa Dagsordenen opførte Lovforslag, nemlig Forslag til Lov om Ændringer i og Tilføjelser til Lov Nr. 126 af 27. Juni 1927 om Statens Tjenestemænd, kunne inddrages.

Sagen sattes til Forhandling.

I. A. Hansen: Jeg skal ikke give Anledning til en Forsinkelse af denne Forhandling ved en fornyet Diskussion om det gamle Strids spørgsmaal, om vi skal have et Forsvar her i Landet eller ikke. Jeg ønsker kun for en Ordens Skyld ved Begyndelsen af denne Forhandling at sige, at vort Partis Holdning i denne Sag er ganske uforandret. Vi ønsker et Forsvar, der sætter os i Stand til at værne den nationale Frihed og at opfylde Haagerkonventionens Forpligtelser samt Folkeforbundspagtens klart udtalte Forudsætninger, et Forsvar altsaa, der kan yde Modstand, hvis Landets Territorium skulde blive krænkert. Hvad angaar den nærmere Motivering for denne vor Holdning, henviser jeg til, hvad der tidligere er sagt fra vor Side, for mit Vedkommende udførligst ved første Behandling af Loven om Forsvarsordningen af 1922.

Hvad der i det foreliggende Forslag til Lov om Rigets Forsvar er sagt i §§ 1 og 2 om Forsvarets Hovedopgave og særlige Opgaver, vedkender vi os altsaa fuldt ud. Med disse Opgaver for Øje blev Ordningen af 1922 vedtaget; og vi ønsker at fastholde disse Opgaver som Rettesnor, ogsaa under Arbejdet paa den Revision, som nu er paakrævet af Grunde, som jeg straks skal komme til. Dette er ikke udenrigspolitiske Grunde. Den udenrigspolitiske Situation er efter vor Mening ikke væsentlig ændret siden 1922, i hvert Fald ikke ændret paa saadan Maade, at det kan opfordre til at ændre Karakteren af det danske militære Værn. Mere fredeligt stemt synes Verden os ikke at være blevet i de sidste fem Aar. Der er Lystegn — den højtærede Forsvarsminister nævnte dem i sin Fremsættelsestale —, men der er ogsaa Urotegn; og ikke mindst er der Urotegn i det Østen, som kun skilles fra vort Land ved Østersøen.

Vi har Lov til at haabe paa, at Arbejdet for Nedrustning er Gang vil afsætte sig et Resultat i Handling; vi har en Pligt til som hidtil med alle Kræfter at deltage i dette Arbejde, saa sandt som Danmark med sine dyreste Livsinteresser er knyttet til Haabet om Verdensfreden og intet har at vinde, men alt for meget at risikere under en ny evropæisk Krig. Men mens vi deltager i Arbejdet for den almindelige Nedrustning, har vi ikke Lov til at lukke Øjnene for den Kendsgerning, at færre Soldater under Vaaben har dette Arbejde hidtil ikke medført.

Jeg læste nylig en Opgørelse, der ogsaa fandt Plads paa fremtrædende Sted i det radikale Venstres Presse, en Opgørelse, der viste, at Europa for Tiden staaar parat til med kort Varsel at kunne kalde ca. 23 Millioner Soldater under Fanerne. 23 Millioner Soldater er parate ni Aar efter den sidste Verdenskrig! Det er et Tal, der ikke opfordrer til at hengive sig til Illusioner om, at Krig er afskaffet, og at den evige Fred er sikret. Det er et Tal, der i høj Grad opfordrer til Nedrustning, vel at mærke almindelig Nedrustning, gennem internationale Overenskomster; og det er et Tal, der ikke maner et enkelt Land til at indrette sig, som om Krig i Verden var udelukket; det maner ikke Danmark, som har set, hvad Krigen kræver, ogsaa af et neutralt Land, til at glemme Erfaringerne, som vi høstede i 1914—18.

Altsaa: den udenrigspolitiske Situation opfordrer ikke til at revidere Hærorrdningen af 1922. Situationen er i det hele hverken mere tillidvækkende eller mere urovækkende end for fem Aar siden. Hvis Ordningen af 1922 stadig var Udtryk for, hvad Landet uden at overbebyrde sig og uden at svække det nationale Arbejde og det nationale Liv evnede at udrede til sit militære Forsvar, og hvis Ordningen af 1922, efter at man nu har gennemført den, maatte siges at give det mest mulige for Pengene i Retning af at løse de Opgaver, der uforandret er Danmarks Forsvarsopgaver, saa vilde hverken det Parti, jeg har den Ære at tilhøre, eller jeg selv i dette Øjeblik staa som Talsmand for en Revision.

Men det er ikke saaledes. Vi er siden 1922 blevet et fattigere Folk; vi har maattet se den Kendsgerning i Øjnene, at hvad det danske Samfund magtede at bære af Byrder i 1922, magter det ikke at bære i 1927. Ved en Række Lovforanstaltninger har et Flertal i dette og i det andet høje Ting erkendt, at Tiden kræver Nedskrivning af alle Statens Udgifter, saaledes at disse stilles i Forhold til Kronestigningen, siden